

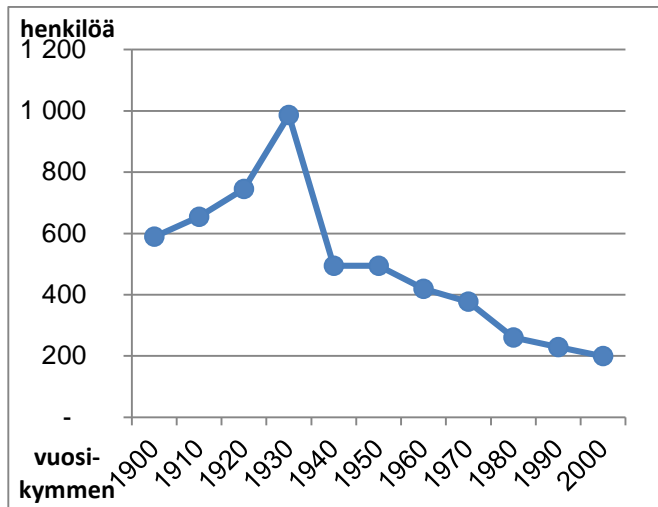
Vuonna 2014 hukkuu 152 suomalaista

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton ennakkotilastojen mukaan viime vuonna hukkuu 152 suomalaista.

SUH:n ennakkotilasto laaditaan lehdistöseurannan perusteella, joten lopulliset Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston luvut ovat todennäköisesti jonkin verran näitä lukuja suuremmat.

Keskimääräiset hukkumisonnettomuudet vuosikymmenten varrella

Vuosikymmenten varrella hukkuneiden määrä on laskenut 1900-luvun alun noin 600 vuotuisesta hukkuneesta alle kahteen sataan. Viime vuosidan alussa mm. isot haaksirikot ja haverit aiheuttivat suuria vaihteluita vuotuisissa luvuissa.

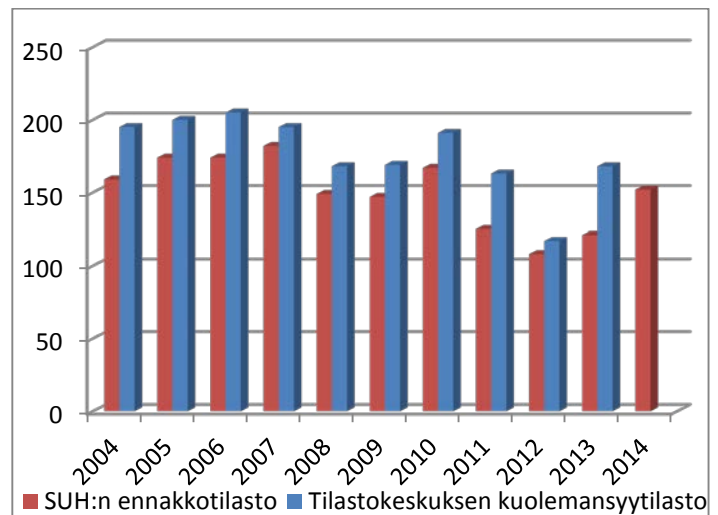
Kuvio 1 Hukkumiset vuosikymmenittäin 1900-2010.

1950-luvulta lähtien hukkuneiden määrä on jatkuvasti laskenut. Vuotuista vaihtelua on ollut, mutta trendi on aleneva. Yleisen vesiturvallisuuden parantumisen lisäksi 1960-luvulta lähtien uimahallien rakentaminen lisääntyi eri puolilla Suomea, 1970-luvulla valistettiin pitkäjänteisesti mm. televisiossa, ja 1980-luvulta uinninopetus koulussa on systematisoitunut. SUH on toimin-

tansa alusta alkaen valistanut ja viestinyt uimataidon ja pelastusliivien käyttämisen tärkeydestä sekä alkoholin sopimattomuudesta vesille.

Hukkuneiden määrä vuosina 2004–2014

Viimeisen kymmenen vuoden aikana hukkuneiden määrä on SUH:n ennakkotilaston mukaan vaihdellut välillä 108–182. Tilastokeskuksen viralliset luvut samoilta vuosilta ovat toisena pylväänä, ja ne vaihtelevat välillä 117–205. Vuoden 2013 virallinen hukkumistilasto on 168 ja vuoden 2012 luku 117.

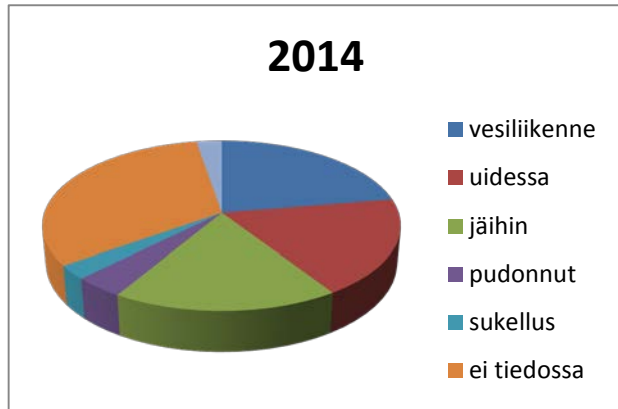
Kuvio 2 Hukkuneiden määrä vuosittain 2004–2014.

Vuosien varrella nyrkkisäänöksi on muodostunut noin 20–30 tapauksen ero lopulliseen kuolemansyytilastoon verrattuna. Osa SUH:n kirjaamista tapauksista ei ole hukkumiskuolemia ja osa tilastoon kuuluvista ei tule lehdistöseurannalla selville. Ennakkotilaston tarkoitus on palvella lehdistöä ja tarjota nopeasti suuntaa antavaa tietoa hukkumiskuolemien määrästä.

Hukkumissytyt

Vuonna 2014 jäihin hukkuneiden määrä oli poikkeuksellisen suuri. Erityisesti tammi-

maaliskuussa hukkui enemmän ihmisiä kuin tavanomaisesti. Viileä alkukesä vähensi hukkuneiden määrää, mutta säiden lämpeneminen heinäkuussa käänsi vesiliikenteessä ja uudessa hukkuneiden määrän nousuun.

Kuvio 3 Hukkumiset 2014 syyn mukaan.

Vesiliikenne tarkoittaa veneestä pudonnutta veneen kaaduttua hukkunutta tai veneilemään lähtenyttä, joka on kadonnut ja löytyy hukkuneena. Vuonna 2014 vesiliikenteeseen liittyi 34 tapausta, kun edellisenä vuonna niitä oli 31 ja vuonna 2012 27 tapausta.

Uudessa tarkoittaa hukkumista vedessä joko uimassa, kahlaamassa tai muuten rannalla ollessa. Uudessa hukkui vuonna 2014 28 ihmistä. Vuonna 2013 uudessa hukkuneita oli 36 ja sitä edeltävän vuonna ainoastaan 14.

Pudonneet tarkoittaa esim. kalliolta tai rannalta veteen pudonnutta tai luiskahtanutta. Pudonneiden määrä oli 6 vuonna 2013, 11 vuonna 2013 ja 12 vuonna 2012.

Jäihin putoamiset jakoutuivat viime vuonna tammi-toukokuulle ja loka-joulukuulle. Vuonna 2014 jäihin hukkui peräti 27 ihmistä, kun vuonna 2013 määrä oli 12 ja 16 vuonna 2012.

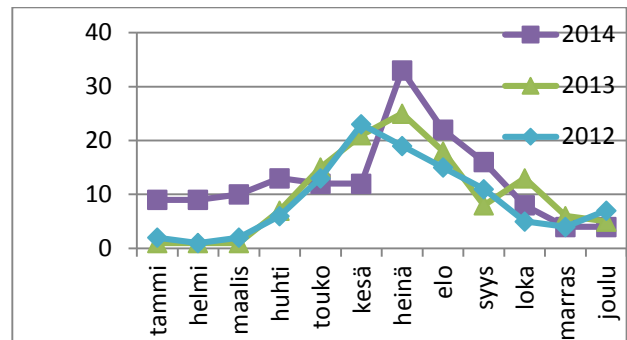
Sukellukseen liittyvät hukkumiset ovat osin työ-, osin vapaa-ajan tapaturmia. Vuonna 2014 neljä

henkilöä hukkui sukeltaessa, samoin kuin vuonna 2013 ja 2012.

Syy ei ollut tiedossa peräti 49 tapauksessa eli yli 30 % tapauksista uutisoitiin tyyliin "mies löytyi hukkuneena rantavedestä". Vuonna 2013 tuntemattomia syitä oli 23 kappaletta ja vuonna 2012 34 kappaletta.

Milloin hukutaan

Hukkumisista suuri osa tapahtuu kesäkuukausina kesä- ja elokuun välillä, kun vedet ovat lämpimimmillään ja lomakausi meneillään. Kesän säällä on vaikutusta hukkumisten määrään: kauniilla säällä ollaan enemmän vedessä ja veden äärellä kuin sateisena ja koleana kesänä. Lämmin sää nostaa enemmän uintiin liittyvien hukkumistapausten määrää kuin veneilyyn liittyvien määrää.

Kuvio 4 Hukkumisten jakautuminen kuukausittain.

Vuonna 2014 erityisesti alkuvuoden luvut olivat tavanomaista selvästi korkeampia johtuen jäihin hukkuneiden suuresta määrästä. Viileän alkukesä näkyi edellisiä vuosia pienempinä hukkumislukuina, mutta säiden lämpiäminen heinäkuussa nosti hukkuneiden määrän selvästi aiempia vuosia korkeammaksi ja tämä kehitys jatkui aina syyskuulle asti.

Miesten ja naisten osuus hukkuneista

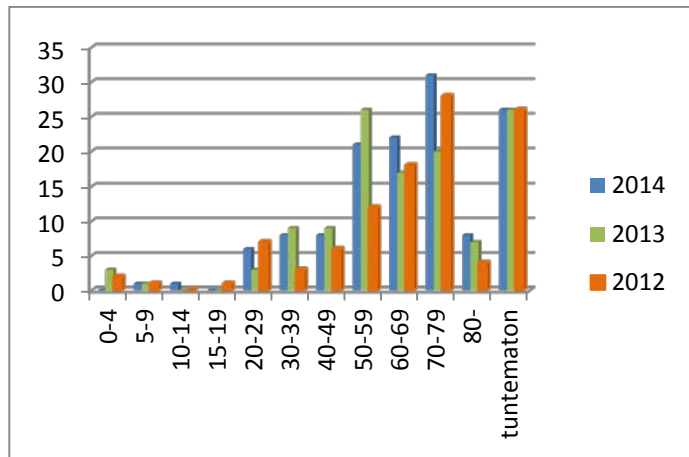
Hukkuneista valtaosa on miehiä. Vuonna 2014 naisten osuus oli 16 %, samoin kuin vuosi sitten. Vuonna 2012 luku oli 13 %. Naisten osuus on

vuosien varrella vaihdellut noin 10–15 prosentin tuntumassa.

Hukkumiset ikäryhmittäin

Hukkuneista, joiden iästä oli jokin maininta, noin kolme neljästä (77 %) oli yli 50-vuotiaita. Mitään ikätietoja ei ollut saatavilla 46 tapauksessa. Kaikki ikätiedot eivät myöskään ole tarkkoja. Lehtileikkeissä ”yli 60-vuotiaaksi” ja ”noin 60-vuotiaaksi” ilmoitettu on luokiteltu ikäryhmään 60–69 vuotta, ”iäkkäät” ryhmään 70–79 vuotta ja ”keski-ikäiset” ryhmään 50–59 vuotta.

Taulukko antaa selvän kuvan hukkumisten jakaantumisesta lasten, nuorten aikuisten ja keski-ikäisten ja sitä vanhempien kesken. Näyttää siltä, että ikä jää mainitsematta yhä useammin hukkumistapauksia koskevissa lehtitiedoissa.

Kuvio 6 Hukkumisten jakautuminen ikäryhmittäin.

Ikäihmisten hukkumisten määrän kasvu selittynee osin sillä, että monet eläkeläiset viettävät paljon aikaa maalla ja veden äärellä ja uinti aamulla tai saunan jälkeen on hyvin suosittua. Iän myötä kehon fyysiset kyvyt heikkenevät ja kuivalla maalla helposti hoidettavat sairaus- tai muut kohtaukset voivat olla vaarallisia, jos ne tapahtuvat vedessä, varsinkin jos uimassa ollaan yksin.

Lasten hukkuminen: Vuonna 2014 hukkui kaksi alaikäistä, 7- ja 14-vuotiaat. Vuonna 2013 ja 2014 hukkui molempina 4 alaikäistä.

Hukkumiset alueittain

Vuonna 2014 hieman yli neljännes hukkumisista tapahtui Etelä-Suomessa. Eniten hukkumiset näyttivät kasvaneen edellisvuoden luvuista Lounais-Suomessa.

Hukkumiset tilastoidaan paikkakunnittain sen mukaan, missä hukkuminen tapahtuu, ei henkilön kotipaikkakunnan mukaan. Näin tilastoissa nousevat esiin rannikkoalueet sekä alueet, joilla on erityisesti kesäaikaan runsaasti vapaa-ajan asutusta.

Aluehallinto	2014	2013	2012
Ahvenanmaa	1	0	0
Ahvenanmaa	1	0	0
Uusimaa	19	11	7
Kanta-Häme	7	3	2
Päijät-Häme	9	3	2
Kymenlaakso	5	7	4
Etelä-Karjala	2	8	5
Etelä-Suomi	42	32	20
Etelä-Savo	12	6	10
Pohjois-Savo	7	14	9
Pohjois-Karjala	6	6	11
Itä-Suomi	25	26	30
Lappi	10	8	7
Lappi	10	8	7
Varsinais-Suomi	15	6	9
Satakunta	10	2	6
Lounais-Suomi	25	8	15
Pirkanmaa	11	8	2
Keski-Suomi	10	10	7
Etelä-Pohjanmaa	2	1	4
Pohjanmaa	3	4	8
Keski-Pohjanmaa	2	2	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	28	25	21
Pohjois-Pohjanmaa	10	12	6
Kainuu	7	5	5
Pohjois-Suomi	17	17	11
Ulkomaat	4	5	4
Ulkomailla	4	5	4
Yhteensä	152	121	108

Hukkumiskuolemat maailmanlaajuisesti

Maailman terveysjärjestö WHO:n raportin (11/2014) mukaan maailmassa hukkuu joka vuosi yli 370 000 ihmistä. Tämä tarkoittaa 40 hukkumiskuolemaa joka tunti. Hukkuminen on kolmanneksi yleisin tapaturmainen kuolinsyy maailmanlaajuisesti, joka koskettaa tilastoinnin puutteista johtuen vielä huomattavasti isompaa ihmisjoukkoa kuin raportissa on esitetty. Raportissa todetaan, että hukkuminen on liian vähälle huomiolle jäänyt merkittävä kansanterveydellinen ongelma, johon kansallisten päättäjien tulisi tarttua nykyistä hanakammin.

Suhteutettuna asukaslukuun Suomessa hukkuu selvästi enemmän kuin esimerkiksi läntisissä naapurimaissamme. Raportissa esitettyjen vuoden 2012 tilastojen mukaan Suomessa hukkuu 2,4 ihmistä 100 000 asukasta kohden. Tanskassa kyseinen luku oli 1,2 ihmistä ja Ruotsissa ja Norjassa 1,4 ihmistä. EU-maista tilastojen kärjessä oli Saksa, jossa hukkuu vain 0,6 ihmistä 100 000 asukasta kohden. Sen sijaan esimerkiksi Baltian maissa ja Venäjällä tilanne on merkittävästi Suomea huonompi.

Viime vuonna Ruotsissa hukkuu 12 vuoteen eniten ihmisiä: 137. Valtaosa oli miehiä, kuten Suomessa, mutta 97 % hukkuneista oli yli 50-vuotiaita, mikä eroaa jonkin verran Suomen tilastoista. Ruotsissa hukkumiskuolemien trendi on viime vuosina ollut nouseva, joten siellä hengenpelastusjärjestö vaatii valtiovallalta tiukempia otteita vesi-turvallisuuden edistämiseksi.

WHO:n raportti:

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs347/en/>

Tarkemmat hukkumistilastot 2014: http://www.suh.fi/tiedotus/hukkumistilastot/hukkumiset_2014

Lisätietoja antavat:

toiminnanjohtaja Kristiina Heinonen, p. (09) 343 6560, 040 5213282

hengenpelastuksen koulutussuunnittelija Anne Hiltunen, p. (09) 343 6560, 044 018 189

Ruotsin tilastot:

<http://svenskalivraddningssallskapet.se/statistik-och-sakerhet/drunkningsstatistik>

Hukkumisten ennaltaehkäisy

SUH viestii ja tiedottaa aktiivisesti hukkumistapausten määrän alentamiseksi. Uimareita, veneilijöitä ja veden äärellä oleskelevia muistutetaan vesiturvallisuuden perusasioista sekä annetaan ajankohtaisia ohjeita keväästä syksyyn. Jäiden tullessa muistutetaan pilkkijöitä ja muita jäällä liikkuja turvallisesta jäällä liikkumisesta. Internet-sivujen lisäksi tietoa jaetaan joka kuukausi julkaistavassa hukkumistiedotteessa sekä tarpeen mukaan julkaistavissa erillisissä ohjeistuksissa ja tiedotteissa. Tiedotuskanavana käytetään myös Facebook-sivustoa [facebook.com/Viisaastivesilla](https://www.facebook.com/Viisaastivesilla).

Alkoholi ei sovi vesille. Yli puolet hukkuu alkoholin vaikutuksen alaisena. Noin 90 % hukkuneista olisi pelastunut, jos heillä olisi ollut pelastusliivit päällä. Talvella vain pelastautumisasu yhdessä pelastusliivien kanssa on riittävä suoja hypotermiaa vastaan veden varaan jouduttaessa.

Uimataito on kansalaistaito ja halpa henkivakuutus. Koskaan ei ole liian myöhäistä oppia uimaan. SUH tekee jatkuvasti vaikuttamistyötä koulujen uinninopetuksen puolesta.

SUH tuo aktiivisesti esiin uimataidon sekä pelastamis- ja pelastautumistaitojen tärkeyttä omassa toiminnassaan. Lisäksi SUH on tiiviisti mukana vesi- ja jääturvallisuutta edistävissä yhteistyössä.